

Incipiunt sermones nota-

biles atq; patiles de sanctis p circulo anni. qbus
ab editore suo doctore & predicatoro famosissimo
nomē ut thesaur⁹ nouus inuitulens in dictū est.

De sancto Andrea. Sermo primus.

Elicitis rhetibus se

cunt sunt eū. scribit Matb. iij. & legit
hodierna die p euangelicali officio.

Thema. Aristo. in li. de alialib⁹ di-
cit. Gallina vel pdix cū fouit pullos

stati vocat eos. & audiūt vocē mris & sequūtur eā
Spūaliter. sic dñs nř ihs xps cū genuit apo-
stolos suos petz & andreas in fide vocauit eos. et
stati audierūt & secuti sunt eū. de q canit hodie ec-
clesia. Mor vt vocē dñi pdicātis audierūt bñs an-
dreas relictis rhetib⁹ qz vsu acutq; vinebat secu-
tus est dñm redēprore. iō scribit Gregori⁹ in ome-
lia. Adhuc nulla i xpo miracula viderāt. nec de re-
surrectōe audierāt. & ad vni⁹ iussione vocē oia re-
liquerūt. Ecce vā obediētia. qd dicit Ber. Perus
obediēs mādātū nō pcrastinat. s; parat aures au-
ditui. liguas vocē. pedes itinē. & man⁹ operi. & sic
apli. De q thema. Relictis rhetibus. In sūma
euāgelij duo innūtur. Primo a xpo benigna vo-
catio discipuloz. ibi. ambulās ihs vocauit eos.
Secōdo ipoz repētina psecutio. ibi. Relictis rheti-
bus secuti sunt eum. De pmo dicit. In illo tpe. s.
post baptisimū. ieiunū. & tentatiōez. ambulās ihs
iuxta mare galylee. B. Dicit naturales q sol
vntem suā nō solū ostēdit in terris. s; etiā in ma-
ri. In terris calor sue vntis lapides p̄ciosos auz
& argentū gignit. In maris vō litore conche roze
celestē attrahūt. & sol sua vntem in p̄ciosas puerit
margaritas. Spūalit. sol ē xps. Malach. vi. Dicit
vobis timētibus deū sol iusticie. Hic sol vntem
suā ostendit i terris & mari. In terris. qz terrenos
hoies qz inuenit in auz mutat charitatē diuine et
argētū puritatis. Nōve maria mēdalena tota fuit
terrena & more terre frigida. s; xps ipam sui lumi-
nis calore tangēs in nobile aurū mutauit charita-
tis. ita vt os veritatis de ea prorulit. Luce. vii. Di-
mittūtur ei p̄cā multa qm dilexit multuz. Nōne
matheus sedens i thelōnio fuit terrenus. s; sol ve-
rus ihs christ⁹ purificauit ipm in argentū purita-
tis mutādo. vt relictis oibus terrenis secutus est
eum. Matb. ix. Et hanc vntem nō solū in terris
s; & in mari p̄cipue galylee demonstrauit. vbi i con-
chis. i. grossis piscatoribus nobilissimas margari-
tas petru & andrea roze celestis grē generauit & ad
fidem vocauit. De q subdit in textu. Vidit duos
fratres petz & andrea fratrē eius. Hi sunt due oī-
ne ppter plenitudinē p̄ietatis. Hi sunt duo can-
delebra ppter ardorem charitatis lucētia ante do-
minū p cōstantiā veritatis. Hi sunt due p̄ciose
margarite inuente circa mare in conchis. id est in
statu hūilis piscationis. De quo textus. Erāt enī
piscatores. Aug⁹ in quodā sermone de kalendis
ianuarij. Nō elegit reges potentes aut bui⁹ mun-
di sapiētes. ne vocatio fidei ascriberet potentie et
sapiētie hūane. Itē non vocauit ociantes s; iustis

laboribus insudātes. ad designādum q ad fidem
vocati de iustis laboribus debēt viuere. Gen. iij.
In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Nō de ra-
pina vt aliqui. & posito casu q p se non rapiūt. ra-
men habēt cōplices & consentiūt. De qbus aplūs
Ro. j. Nō solum qui agūt s; qui consentiūt digni
sunt morte. Aliqui vnt de vsuris. vt illi qui con-
cedūt denarios. & viceversa recipiūt latos grossos
imo minus in nūero q solū accipiūt. cum scri-
bitur Luce. vi. Mutuū dantes nihil inde speran-
tes. Habetur nāq; de vsu. c. in ciuitate. Qui cari⁹
vendit ppter dilatiōem vsuram capit q als in pa-
rata pecunia daret. Et hoc nō cōpetit christiano
s; illud qd dicit ps. Labores manū tuaz &c. et il-
los vocauit dñs dicens. Venite post me & faciāz
vos fieri piscatores hominū. quasi diceret. nō eri-
tis ex vobis loquētes Matb. x. Nō vos estis qui
loquimini. s; spūit⁹ patris vestri q loqutur in vobis.
Gregori⁹. Nisi intus sit q doceat inuanū lingua
doctozis laborat. ps. lxvij. Dñs dabit verbū euan-
gelisantis virtute multa. Ideo aplūs Roma. x.
Quō predicabūt nisi mītrātur. Nā sicut piscato-
rem oportet q habeat licētiā dñi cuius sunt aque
& sic pdicatorez oportet q habeat licētiā apo-
stolici vel episcopi aut plebanī cuius sunt aque.
id est ppli. iuxta illud Apoc. xvj. Aque mīte po-
puli multi. Nam sicut nūcio si credi debeat opor-
tet q habeat litteras regis. Ideo layci pdicare nō
debent. qz nō ē eis indultū s; inhibītum. de here.
cum ex inūcto. Et si quis se diceret missum a dō
p visionem debet hoc pbare sicut moyses hoc p-
bauit p signa. vt habetur in cas. de cōse. dist. ij. He-
ueral. Et dicit notāter piscatores hoim. nō bonoz
upaliū. nō bonoz. Ideo dñs mittens discipu-
los suos ad pdicandū Lu. x. dixit eis. Nolite por-
tare sacculū neq; peram. Per sacculum intelligit
pecunia. Dicit glo. Et ppter hanc pdicare est ma-
nifeste phibitum Matb. x. Nolite possidere auz
& argentū neq; pecuniā in zōtis vestris. Act. viij.
Pecunia tua tecum sit in pditionem Matb. x.
Gratis accepistis gratis date. C. In hoc in-
nuat dñs q finalis causa pdicationis nō debz esse
pecunia sed salus animarū. & captura pisciū id est
hominū. Abacuc. j. Facies homies quasi pisces
maris. Hoc debent p̄ndere Dier. xvj. Mitto
eis piscatores multos & piscabūtur eos. Et talis
piscatio est vtilis valde. Primo qz ducit ad fidez.
ad Ro. x. Quomō credent ei quē non audierūt. q
modo aut audient sine predicante. Ergo fides ex
auditu. auditus p verbum christi. Secūdo est vti-
lis talis piscatio. quia pducit ad salutem. vt dicit
Alexander tercius. & habetur de offi. oz. inter cete-
ra. Inter cetera que ad salutē populi xpiani spe-
ctant pabulū verbi dei maxime nōcitur necessa-
rium. D. Dicit secūdo subiūgitur discipuloz
repētina cōsecutio. de quo subdit in textu. At illi
relictis rhetibus cōtinuo secuti sunt euz. Ecce ve-
ra obediētia. nobis in exēplū. si dñs dederit no-
bis graciā inspiratiōis nō debemus resistere. sed
statim obtemperare. De quo Eccl. v. Nō tardes
cōuertī ad dñm & ne differas de die in diem. id est
ne dixeris cras cras. Ratio. Ber. Qui hodie apt⁹

De sancto Andrea

nō est. cras nūc? aptus erit. Sed statim debemus parere. ut sancti apli qui nullā deliberatōem ceperāt. Hiero. Imperfecta obediētia requirit. perfecta nullam qrit excusatiōem. Dñ arguit. ille qui p opera pietatis se excusabat. Matth. viij. Dñe pmitte me pñū ire et sepelire patrē meum et sequar te. audiuit a christo iesu. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. tu aut sequere me. **S**ed dices vñ oriebat̃ illa repentina discipulorū cōsecutio. **R**ñdet Hiero. sup. Matth. Primo ex verbi dei vñuosa opatione. cu3 dixit. venite post me: cor eorum medullit̃ penetravit et pñus eos cōuertit. quia scribit̃ ad Heb. iij. Diuinus est sermo dei et efficax et penetrabilior om̃i gladio ancipiti. Et impletum est illud ps. lxxvij. Dedit voci sue vocē virtutis. Nam verbū dei compas furculo arbori insito. Jacobi. j. Suscipite insitū verbū. Sicut furculus insit⁹ arbori trahit totam arborē ad sui naturam. sic verbū dei totū cor ad dei gractam. Secūdo puenit ex diuina inspiratiōe. Alter hō vocat exterius. xps vero interior. Ideo potuit Andreas dicere illud. ps. lxxxiij. Audiam qd loquatur in me dñs deus. Grego. Vox dñi auditur cū inspiratio mente concipit̃. Qd et fecit sanctus andreas. Tercio puenit ex mirabili faciei irradiatione. Dicit̃ em̃ Hiero. Certe em̃ fulgor diuinitatis et maiestatis occulte relucebat i hūana christi facie. ut etiaz pmo aspectu traheret boiem. Facies em̃ christi speciosa erat ad intueudū. qd dicit petrus j. Pet. j. In quā desiderāt angeli pspicere. Dicit̃ em̃ de salomone. iij. Reg. x. Vniuersa terra desiderabat videre facies salomōis. Sed ecce hic plus q salomon. Matth. xij. Quarto puenit ex potenti attractiōe. potens em̃ erat attrahere quē vellet. Dñ Hiero. Sicut magnes attrahit ferrū sua virtute. tanto magis dñs celi et terre trahere poterat quē vellet. Ideo Job. vi. Nemo p̃t venire. ad me nisi pater me⁹ traxerit illum. **S**ed dices. nūc nulli debet imputari si nō venerit ad fides q non trahit. **R**ñdetur. deus patens est ad oēs traheret oibus dare grām. teste aplo. j. Tbi. ij. Vult oēs homines saluos fieri et ad agnitiōem veritatis puenire. Si aliquis nō veniat ad fidē indispositū se faciens p peccatū ad grām p̃cipiendā nō est culpa dei sed p̃toris ut nō trahatur. qz se non disposuit p liberum arbitriū. **S**ed dices. q est causa q trahit istum et nō illum. **R**ñdet Aug⁹. sup. Job. Causa in generali est ut in illis q trahuntur resurgat ordo miscōie. in alijs vero ordo iusticie. In speciali vero causa esse p̃t. q iniusta esse nō p̃t. q stat in dei miscōia. De q Roma. ix. Nō est volē tis neq currentis q miserentis dei. Et subdit augustin⁹. Noli velle iudicare si nō vis errare. Sed si nō traheris ora ut traharis. Illa tractio nō fit p coactiōem q p inductiōem. ut declarat Anf. in fili. tudinib⁹ exemplo ramī viridis. et Aug⁹. exemplo nucis. Ostendit inq̃t oī ramū viridem. et trahis eam. ostēdis nuce p̃uero et trahis eū. nō violenti am faciēdo q p ramī ostensionē appetitū oīs et p nuce voluntatem pueri alliciēdo. Et sic de⁹ ostēdit nobis ramū viridem. id est p̃mitit̃ delectabilē vīsiōnez. ostēdēdo nucem. i. gloriā celestē.

que ē circūdata cortice dura. i. penitētia amara. q inueniem⁹ nucleū dulcedinis. Luce. iij. Penitentiam agite et appropinquabit vobis regnū celoz. Nā sicut nucleū abscondit̃ sub cortice amara. sic celestis dulcedo sub amaritudine penitētie. vñ ps. xxx. Om̃ia multitudo dulcedinis tue dñe quā abscondisti timētib⁹ te. scz sub actiōne penitētie. Act. xij. Per mltas tribulatiōes oportet nos intrare in regnū dei. Ad qd nos pducit deus i secula. zc. **S**ermo ij. Ad idem.

Relictis rhetibus con

tinuo secuti sunt eū. Matth. iij. Thema **M**g̃ in li. viij. de p̃p̃ariis rebus dicit. q sol h3 virtutem attractiōis. Nā vapores de mari attrahit et tandē in nubes cōdensat. et sic cōdensatos eos resoluit nūc in pluuias nūc in granines. tā in nives. **S**pecialiter. sic sol iusticie virtute sue deitatis attrahit ad se hoies humiles q sunt fumo similes. Sap. v. Quasi fumus q a vento est diffusus. Et fumus seu vapor fuerūt hi duo apli ante vocatiōem. q dñs eos ad se traxit et in nubes puerit. De q Esa. lxi. Qui sunt hi q vt nubes volāt. Et bñ andreas nubib⁹ comparatur. quia nubes de se fundit pluuiā que terrā rigat et fecundat. sic bñs andreas imbrē sue doctrine fudit et corda idolatrātia irrigauit et in fide roborauit. fm q canit ecclesia. Pyramides idolatres diu fluctuantes r̃hete cepit fides. Nō si isti vapores. i. hūiles piscatores nō fuissent attracti p solē iusticie imber doctrine nō p eos descendisset. nam nō fuerūt doctores q piscatores. Ideo aug⁹. dicit Ips frangere volens ceruicē supborū nō quesit p oratores piscatores. q per piscatores lucrat⁹ est impatorē. Ideo dicit thema. Relictis rhetibus. In sūma verborū p̃missorū duo tangūt̃. Primo discipulorū pfecta cōuersio. ibi. relictis rhetib⁹. Secūdo subiūgitur eoz digna cōsecutio. ibi. cōtinuo secuti sunt eum. **I**tem dicit pmo tangitur discipulorū pfecta cōuersio. ibi. relictis rhetib⁹. Nā hoc est si gnū p̃fectionis relinquere ea q sunt necessitatis ad esse p̃seruatiōis. De q Grego. viij. moral. Ad culmen p̃fectionis tendūt q exteri⁹ cūcta de relinquūt. Et tales fuerūt petrus et andreas. **S**ed dices. qd relinquerūt qui penitus nihil habuerūt. **R**espondet Grego. in om̃e. In hac re plus p̃sare debemus animū q sensum. multū reliquit qui sibi nil retinuit. quāvis parum habuerūt apli tamē illud totū deseruerūt. Nos igitur habita cū amore possidemus. ea q nō habemus cum desiderio querimus. Ipsi etiam desideria reliquerūt. a sequentibus tanta dimissa sunt. quāta a nō sequētib⁹ cōcupiscit potuerūt. **S**ed dices. ralem p̃fectionē nō valeo habere. **R**espondet Grego. Multa fratres reliquistis si terrenis desiderijs renūciatis. Et quia cor et nō substantiam pensat deus. Nā dicit Ber. Plus nocet concupiscētia q substantia. Idcirco si nō potes relinquere totā substantiam: relinque inordinatā cōcupiscētiā. hoc est. nimis amorē. Nam dicit Chrs. sup. Matth. Apli relinquētes terrena docuerūt q nemo p̃t possidere terrena et ad celestia puenire. nō dicit terrena habere

sed possidere. hoc ē. nīmīo amore inherere. Et bē qđ dicit ps. lxxj. **D**ivite si affluāt nolite cor apponere. i. amarez. Quia dicit augustinus. talis ē vnusquisq; qualis est sua dilectio. si terrena amas terrena es. si deū amas deus es. i. participatiue. Nam amātes terrena sūt in mltiplici amaritudine. amātes vero celestia sunt in mētis iubilo. Videmus em̄ qđ inter celum et terrā sunt aqua et aer. aqua adberet terre. aer celo. sic amātib⁹ terrestria inest lachrymatio et tribulatio. amātib⁹ vero celestia inest seueritas et iubilatio. **U**n̄ gregorius sup̄ Cant. Qui terrenis inheret inuenire nō potest nisi qđ i terrenis latet. i. amaritudinē et laborem. qui autē celestibus inuenit dulcedinē et cōsolatōem. Et sic fecerūt sancti apli petrus et andreas relinquentes terrena vt inuenirēt celestia. Relictis rheribus: dicit textus. **¶** Pro quo sciēdum. si volumus esse discipuli dei tūc multiplex est rhere qđ debemus relinq̄re. Prīmū est diaboli. scđm mūdū. terciū carnalis vicij. Prīmū est rhere diaboli. Bē peccatū. De qđ Abacuc. j. Expādit sagenam suam et extraxit. et gregauit in rhere suū. i. peccati. Bē calide allicit hic. delectatōem peccati pponendo h̄ funē amaritudinis imitrendo. **¶** Psal. cxl. Cadēt in teriaculo eius pctōres. Idcirco declinamus ab hoc rhere diaboli. iuxta illud Eccl. xviij. Cōuertere ad dñm et relinque peccata. Et hoc ppter duo. Prīmo ppter vitare dei iram. qđ scriptū est Eccl. xij. Atissim⁹ odio habet pctōres. Et aug⁹. Scio deū omī criminoso esse inimicū. Secūdo declinamus ab hoc rhere diaboli ppter psequi dei miserī cordiā. quia scribit̄ Prouerb. xxviij. Qui confesus fuerit pctā et reliquerit ea misericordiam psequet̄. Scđm rhere relinq̄dum est rhere mūdū. De qđ Esai. xix. Expandētes rhere sup̄ faciem aquarū emarcescēt. Aque sunt trāsitoria mūdū. iuxta illō j. Job. ij. Transit mūdus et pcupiscētia eius. imo ad modū aque fluētis. vt habet̄. ij. Regum. xliij. Dēs morimur et quasi aque dilabimur. et Sap. v. Tanq̄ nauis que pertrāsīt fluctuātem aquam. cui⁹ cum pterierit nō est vestigiū inuenire. Propter qđ dicit gregorius. Facile mūdum despicio si ea que i mūdō sunt psero. **¶** Duo nanq; dānabilia sunt i mūdō. videlicet deceptio. et interfectio. Prīmū est deceptio. De qđ aug⁹. O munde innumde quātos decepisti q̄ multos deduxisti. Propter qđ dicit Hiero. Si mūdus cultello veritatis aperiret nō nisi falsitas in eo inueniretur. Ideo aug⁹. ad dyoscor. Mūdus cui arridet falsitas et in periculo ponit. Retera in piculo. qđ scribit̄ tur Jacobi. iij. Qui vult esse amicus mūdū inimicus dei pstituit. Ecce piculum. Scđm quod ē in mūdō ē interfectio anie seu dānatio. de quo Job xxi. loquēs de mūdō dicit. Tenēt tympanū et cytarā et gaudent ad sonitū organi. ducūt in bonis dies suos. et in pūcto ad inferna descendūt. Idcirco saluator dixit Math. xvi. Quid prodest homini si lucretur vnuerſū mūdum. anie vero sue de trīmētum patiat̄. ideo Cris. Miser est mūd⁹. miserimi qui eū sequūtur. nam semp mūdāna opa excluderūt hoīem ab eterna vita. Ecce mors anie. Ideo declina ab hoc rheri. **¶** Tercius est rhere car-

nalis vicij. de qđ Prouerb. xxi. Qui blāditur fictis. qđ sermōib⁹ loq̄tur amico suo. rhere expādit gressibus suis. Et sic caro blāditur suauitatē. vt habetur Prouerb. viij. Mulier i ornatu meretricio preparata ad capiēdas anias garrula et vaga deosculatur iuuenē et procaci vultu blandit dices. Veni inebriemur vberibus et fruamur cupiris amplexibus. Et subdit. Irretrahit eū multis sermonib⁹. et sequit̄ eam quasi bos ductus ad victimā. et ignorans qđ ad vincula stultus trahat̄. **¶** Spūaliter. p mulierē intelligit carnalis pcupiscētia. illa ducit hoīem ad captiuitatē mortis. Prouerb. viij. Mulier p̄ciosam aiām capit viri. id est pcupiscētia carnalis que ducit ad interitū mortis. De quo Grego. Cum earo ad tēpus suauiter viuūt spūit⁹ in eternū peribit. Ido apls Ro. viij. Debitorēs sumus non carni sed spūitui. Et subdit. Qui in carne sunt deo placere nō possunt. Eccl. xviij. Nil nequius qđ qđ excogitauit caro et sanguis. quia caro cōcupiscit aduersus spūitū. Gal. v. Et spoliāt spūritū delicijs suis. vt inq̄t Bern. Impossibile ē anī maz repleri delicijs spūitus que subiacer carnalibus delectatiōib⁹. Hec tria rheria simpliciter sūt relinq̄da. i. peccati. mūdū et carnalis vicij. Quia fm̄ gregorius. Mōmētaneū est qđ delectat eternū qđ cruciat. Que reliquerūt sancti apostoli petrus et andreas. ideo pfecte sunt cōuersi. **¶** Dixi secūdo subiūgitur eoz digna consecutio in textu. ibi. et secuti sunt eum scz fide. opatione. virtute. et passione. Sūt em̄ qui sequūtur deū p fidem. h̄ ab eo recedūt per opationem malā. vno pede scz fide sequētes. sed gressu opationis diaboli imitantes de qbus. iij. Regū. xviij. Vsq̄quo claudicatis in duas pres. Et sunt hi de qbus ad Tyti. j. Conſite tur se nosse denū verbis. factis autē negant. Et cuius vtilitatis ē hoc. De quo isido. Quid pdest qđ fide iūgimur deo et opib⁹ dissūgimur. quasi diceret. nihil. Jacobi. ij. Fides sine opibus mortua ē. Alij sunt qđ sequūtur p fidem h̄ nō per finalem cōsumatōnem. de quibus Lu. viij. In tēpore credūt et in tēpore tentatōis recedūt. scz ab opere bono. vt habet̄ Iudic. ij. Cito defuerūt viam p quam ingressi fuerāt patres eoz. Et talibus nō est salus qđ dicit Leo papa. Nō inchoātib⁹ h̄ pseuerantibus dabitur premiū. Et ideo gregorius. Incassum bonū agitur h̄ ante terminū vite deseratur. S̄ beatus andreas secutus est xpm per fidem et opationem virtutis. **¶** Vltia em̄ christi in mūdō erat opatio virtutis. vt sanctitas. pietas. iusticia. mansuetudo et charitas. Per has vias secutus est andreas christus. Vn̄ turba de eo clamauit. Redde nobis hoīem sanctū iustū mansuetū et piū deoq; charū. Cūq; duceret ad crucem factus est cōcur sus populorū dicentiū. Innocēs sanguis eius siue causa dānatur. Quos tamē rogauit apls ne suū martyriū impedirēt. Irē secutus ē finaliter p viam passiōis. De qđ saluator ait Math. xvi. Qui vult veire post me abneget semetipm et tollat crucem suā et sequat me. qđ et fecit scūs andreas dicens illud Job. xxiij. Vestigia eius secur⁹ est pes meus. **¶** Nam passio sancti andree fuit aliq̄ modo silis passiōi xpi: et aliq̄ mō dissilis. Prīmo

De sancto Andrea

diffilis. q: xps crucifixus rectus. petrus reuersus. andreas trasuersus. **Christus** tanq: caput obtinuit supiora. petrus tanq: alter princeps obtinuit inferiora. Ideo conueniens fuit vt andreas teneret medium. dextram sursum ad xpm. sinistram deorsus ad designanduz spreuisse temporalia. Secdo passio andree est similis passioni xpi quantum ad quinq: **Primo** q: christus volutarie sustinuit vt haberetur **Esaie. liij.** Oblatus est quia ipse voluit. Sic bñs andreas videns crucem paratā dixit. **Securus** et gaudens ad te venio. vt impleteretur in eo illud ad **Hebre. xij.** Proposito sibi gaudio sustinuit crucē. Itē dixit cū crucem vidit. amator tuus semp fui. semp desideravi amplecti te. Ipse em̄ ideo crucē amauit q: sciebat se in ea redēptū. et amatores suū in cruce pepēdisse nouerat. et p crucem tanq: p viam cōpendiosam ad regnū ire sperauit. **Secundo** est similis in hoc. q: christus volentes eum a passione auertere aduersarios reputabat. sicut petrus **Matth. xvj.** Qui cum audiuit christū loquēte de passione dixit ei petrus. Abstine a te dñe. nō erit tibi hoc. Qui cōuersus dixit petro. **Vade** post me sathana scandaluz mibi es. q: non sapias ea que dei sunt. s: ea que hominū. Et bñs andreas cum populus voluit impedire passionē suam et egeam la pidare. ne hoc faceret rogauit. **Tertio** xps de cruce descendere noluit cū iudei clamaret **Mat. xxvij.** Si filius dei es descende nūc de cruce. ipse recusauit. Et sic bñs andreas cum egeas eum de cruce deponere voluit. ait. **Ego** viu? de cruce nō descendam. tam em̄ video regem meū q me expectat. Et in cruce orauit deum ne de cruce eū deponere pmitteret. **Quarto** xps in cruce docuit nos pro psecutoribus orare et spiritus patris commendare. Sic fecit andreas. quia legi **Biduo** viuēs pendebat i cruce pro christi nomie. et docebat populū. **Quinto** christ? per crucis ignomiā in gloriā intransit de quo **Luce. vlti.** Nōne oportuit christū pati. et sic intrare in gloriā suā. Et sic bñs andreas dixit. **O sancta crux** accipe me ab hominib? et redde me mōro meo. vt p te me recipiat qui p te me redemit. **Moraliter.** sic p ista datur nobis intelligi. q: homo ascēdens crucem penitentie debet ista qnq: habere. **Primo** debet crucem penitentie ascēdere volutarie. dicens cū ps. liij. **Voluntarie** sacrificabo tibi. nō coacte. Quia dicit **augustinus.** Nemo inuit? bene facit. etiam si bonū est qd facit coacte nō acceptat deus. q: non necessitatē s: arbitrij libertatē respicit deus. **Secdo** volentes auertere eū a penitētia debet inimicos repturare. iuxta illud **Richee. vij.** Inimici hominis domestici eius. Nam p istum modum iubemur odire parentes: quādo a deo volūt nos auertere. **Luce. xliij.** Si q: venit ad me et nō odit patrem suū et matrem suā: non pōt meus esse discipulus. **Aug.** Licet amandus est generator. tamē preponēdus est creator. **Tertio** crucē penitētie nō debemus vsq: ad mortem dimittere. Nam crux penitētie est lectus in q discipulus xpi debet mori. de quo **aug.** Lectum suū reliquit ihs discipulis suis. qui vult cum isto quiescere in celo in isto iaceat lecto. mortui in cruce penitētie si vult xpm crucifixum placatum vi-

dere. **Quarto** debet verbo et facto alios informare. ad **Gal. vj.** Vos qui spūales estis instruite binuū. Nam nō sufficit q quis nūtur seipm saluare nisi etiam alios trahat ad deum. **Apo. xxiij.** Qui audit diuinam inspiratōez dicat veni. Scribitur em̄ **Iacobi. v.** Qui pueri fecerit peccāez saluabit animaz eius a morte. Et ecōuerso habetur **Ezechielis. iij.** Si nō locut? fueris impio vt auertatur a via sua mala. sanguinē eius de manu tua requiras. Et talis pōt conqueri illud **Esa. vj.** De mibi q: tacui. **Quinto** p penitētiā debemus ad gloriā puenire. de quo **Matth. iij.** Penitētiā agite et appropinquit vobis regnū celozū. Ecce q: pcciosa crux penitētie. Dicit **Chas. sup Matthēu.** **Crux** rutilantior auro. splēdidior sole. quid de te referam. omnia ligata soluis. paradisum aperis. contritū sanas. tristē iustificas. ad vitam eternā reuocas. ideo **Mat. xvj.** Qui vult venire post me abneget semetipm et tollat crucem suā scz penitētie. et sequat me. **Chas.** Non sufficit crux sua sine tua. qui propria mala pmittit iustū est vt per propriā penam diluat.

Sermo tercius.

Ad idem.

Venite et videte. **Jo-**
hānis. j. In vbis pmissis duo innu-
tur. **Primo** discipuloz vocatio. **Secun-**
do eoz renūciatio. **Primū** ibi. venite. **Secūdo** ibi. videte. De pmo dicitur i textu. In illo tēpore. scz cum iohānes baptisauit circa iordanem pdicans baptisimū penitētie et testimoniū phibens de christo. videns eū veniētem ad se ait. Ecce agnus dei. et dixit. **Hic** ē qui baptizat i spiritu. ego vidi et testi-
moniū perhibui. q: hic ē fili? dei. Et altera vīc ite-
rum stabat iohānes rē. **Nota** mod? doctri-
na iohānis differēs fuit a modo doctrine xpi et di-
scipuloz eius. xps em̄ circūuendo docebat. similiter et apostoli. De christo habet **Matth. iij.** Cir-
cūibat ihs totam galyleam docens in sinagogis. De discipulis vero legi **Marci vltimo.** Eūtes in
mūdū vniuersum rē. Sed iohānes stabat in vno
loco trans iordanē et instruebat de christo homi-
nes veniētes ad eum. **Ratio** quare xps discurren-
do docebat. q: predicatio xpi facta est credibilis p
miracula. Vt ergo virtus eius innotesceret ipse
et discipuli ei? circūbant. **Predicatio** vero iohā-
nis nō est confirmata miraculis. q: iohānes nul-
lum signū fecit. vt habetur **Iob. x.** Sed merito et
sanctitate vite cōfirmavit predicatōem suam. tōdo
stabat. **Item** stetit. i. constans fuit in confessiōe ve-
ritatis. vt saluator attestatur **Matth. xj.** Quid exi-
stis in deserto videre arūdinem vento agitatam.
quasi diceret. Non est talis. ideo stetit. qd signifi-
cat cōstantiā eius. **Subdit.** et ex discipulis eius
duo. Et respiciens ihs ambulante rē. **Alcuius?**
Iohānes stat: iesus ambulat. q: lex et figura cessa-
re debebat. quia testimoniū de christo prebuerūt.
Et hoc iohānes cōfirmat dicens. Ecce agnus dei.
Christus venerat ad iohānez post baptisimū ne tu
dei crederent q: veniret ad confitendum peccata.
sicut et ipsi. ideo dicit. Ecce agnus dei. i. innocens
nō peccata confitēs sed tollens. ideo ait. qui tollis

peccata mundi. Figuratur Exod. xij. Erat agnus sine macula. Et sic christus. teste petro. j. Pet. ij. peccatum non fecit. Hic agnus dicitur lupis de innocentia sua. Johan. viij. Quis ex vobis arguet me de peccato. Hic est agnus a prophetis desideratus. Esai. xvj. Emitte agnū dñe dñatorem terre. **S**ed diceret. cur iohānes eum aliter nō nominavit cū de alijs animalibus etiam fiebant sacrificia. ut de hyrcis. capris. vitulis. colūbis et. q̄ erāt figuratīa veri sacrificij scz christi. qui se obmilit hostiam vīdā et imaculatam deo in odorem suavitatis. Ep̄. v. Respondet. licet alia fierent sacrificia in templo certis tēporibus. vñ tamen erat q̄ rīdianū et p̄ncipale. scz mane et vespere. De q̄ **A**umeri. xviij. nec mutabatur. Et sic xps erat designatus qui q̄tidie offertur pro nostra salute. De qua oblatione habetur in Canone de cōse. dist. iij. nihil. In sacrificijs magnis nulla oblatio aptior ista. Nam licet passio sanctorū qui p̄ christo passi sunt profit ad salutem. hoc tamē est quāvis ad oblationem istius agni. Et sic est q̄si oblatio adiuncta p̄ncipali sacrificio. Idcirco est agnus singularis qui vicit leonem id ē diabolum. et visum id est mūdū. Johā. xvj. Confidite quoniam ego vici mūdū. **B**eda in omel. iohānes p̄ ceteris mortalibus innocētē cū cognovit. et dona sui velleris sponte largiturū. ex quo vestem nuptialē nobis facere possumus. et nos sanguine redempturū. Ideo subdit. qui tollit peccata mundi. qd̄ in lege nec p̄ agnū nec p̄ alia sacrificia fieri potuit. d̄ quo ad Heb. ix. Impossibile est sanguine hyrcorū aut vitulorū auferri peccata. Sed iste ē agnū de quo scribitur. Esai. ultimo. Aufer oēm iniquitatem. Iste est agnus qui fertur mane et vespere. id ē pro his qui p̄sentes sūt et adhuc erūt. Hic est agnus qui pro nostra redemptione ē oblatus. de quo. j. Petri. j. Nō auro aut argento corruptibili. sed sanguine agni incōrami nati. i. immaculati redemptionis estis. de quo Christus. Omnes scelerati aut peccati aggravati ad ipm cōfugere debent. qz scribitur. j. Johā. ij. Ipse ē propiciatio pro peccatis nostris. Dicit namqz nicolaus de lyra. Ipse est in quo ē gracia et virtus purgativa peccatorū. Subdit. Et audirūt euz discipuli loquentē et secuti sunt iesum. qz tota intentio erat iohānis ut discipulos suos adduceret ad ipm. Subdit. Cōversus iesus vidit eos sequētes se. Nō audebant ei loqui. quia incognit⁹ eis erat. s̄ ut daret eis fiduciam loquenti cōvertit se ad eos. et dixit eis. Quid queritis. Non querit ut discat sed ut ipsi intētionem aperiat per se. et eos ad audaciam et familiaritatem pronocet. Ecce hoc est primū verbum qd̄ domin⁹ loquit in isto evangelio. et p̄grue quia primū quod requirit deus in homie est recta intentio. ideo alexander papa. et habetur in canone xv. q. vj. si sacerdotib⁹. vbi dicitur. Non sunt attendenda que fiunt. s̄ quo animo fiunt. Vbi glosa. Potius respicienda ē facti causa q̄ ipm factum. Propter qd̄ hortatur nos gregorius xviij. moral. Vigilanti cura intentio est pensanda. Tūc discipuli audita benigna allocutione dixerūt euz fiducia. Abbi vbi habitas. quasi dicerent. Te querimus: quam habitationem: tuam doctrinam nos do-

ceas. quia mira et magna audim⁹ de te a iohāne. dicit eis. Venite et videte. Christus dicit qd̄ domin⁹ domū alienam demonstrabat eis. Beda dicit. Sollicite debem⁹ appetere et mansionē christi querere scz in nobis. De qua habet Hierem. vij. Bonas facite semitas vestras et studia vestra et habitabo vobiscū. Et ap̄s ad Ep̄. ij. Coedificamini in habitaculū dei in spūs sancto. qz scribitur Apoc. xxi. Habitabit cum eis eoz deus. **S**ed diceret. in quib⁹ habitat deus. Respondet primo. habitat in pacificis. De quo psal. lxxv. In pace factus est locus eius. nō in cōtentionis et rancorosis. ij. ad Corinth. xij. Habete pacem et deus pacis et dilectionis erit vobiscum. Secundo habitat in cordibus mūdīs. ps. xxi. Tu autē in sancto habitas. id est in mūdo corde. Psal. j. Non habitabit i corde pure subdito peccatis. ideo Ierem. xi. Sancti esto re quoniam ego sanctus sum. Dicit Hugo in libro de bono conscientie. Deus q̄ est amator mundi dicit cor pollutum peccatis nō potest inhabitare. Ideo aug⁹ in soliloquio. Mūdum habitaculum decet te emūdans virtus. qui nisi a mūdīs cordibus videri poteris atqz teneri. ideo Esai. j. Lavamini et mūdī estote. qz in animas sanctas se transfert. Sap. vij. Ideo aug⁹ in omel. vij. sup iohē dicit. Deus qui charitas est et peccatū mortale ita opponitur nisi vñ radicit⁹ evulsū fuerit aliud plantari nō poterit. Propter qd̄ dicit gregorius in omel. Tergat fordes pravi operis qui p̄parat deo domū mentis. Tertio habitat in humilib⁹. Proverb. iij. Cum simplicib⁹ sermocinatio eius. De quo Esai. ultimo. Sup quez reforescet spūs me us. sup hūilem et quiescū. non in corde supborum. Jacobi. iij. Deus superbis resistit. hūilib⁹ autē dat graciā. Nam magni oīi ibi libenter habitant vbi honorantur. et sic deus honorat per hūilitatem. De quo Eccl. iij. Magna est dei potentia solius et ab hūilib⁹ honoratur. ideo Eccl. vij. Humilia valde spiritum tuū. Hatto origenis. Si humilis nō fueris graciā dei nō habebis. Quarto habitat in dilectis. Joh. xiiij. Si quis diligit me ad eū veniemus et apud eū mansionē faciemus. Et sic domin⁹ libetē mansit apud Lazarū. martham. et martham. qz dilexerūt eum. dicit namqz augustinus. Charitas sc̄a cor pacificat. deo q̄tū tribuit locū et prepat. Nam dicit Hugo in li. de laude charitatis. Charitas ita familiaris est deo qd̄ ipse mansionem habere nolit vbi charitas non fuerit. Idcirco augustinus. Cetera nō profunt vbi charitas desit. **I**hāc habuit brūs andreas. Et eius charitas probatur ex multis. Primo ex repentina cōsecutione. Secundo ex oīm terrenorū relictōe. Tertio ex ferventi nomis christi p̄dicatione. Quarto ex benigna passione. Dixi primo charitas beati andree probatur ex repentina p̄secutione. quia dicit Incontēsis sup. vij. angelice hierarchie. Amore nil velocius. nihil acutius. nil penetrabilius. q̄ a natura sua nō requiescit donec ad dilectum perveniat. Et si impedit vel retardat rota mens. tristatur et expectatione ardet. Richar. lib. iij. de cōtemplatione dicit. Amant omīs mora nimis longa et expectatio tediosa est. Et sic brūs andreas

De sancto Andrea

mor vt audiuist voces dñi secutus est eum. Secdo eius charitas probat ex oim terrenorū desertione Augustin⁹. Quantū quis despicit scz terrena tantū diligit. quia pfecta charitas omnia contēnit. que eius officium impediūt. Sed tēporaliū concupiscentia maxime officiū charitatis impedit. vt dicit Augustin⁹ in lib. lxxxiij. questionū. q. xxvj. Charitatis venenū est spes adipiscēdoz ac retinēdoz tēporaliū. ideo omnia reliquit andreas ppter christum. vt potuit dicere cum aplo Phil. iij. Omnia arbitratu sum vt stercoza vt xpm luctificarem. Et hoc fuit signū perfecte charitatis. de quo Greg. viij. moral. Ad culmen tendūt pfectionis qui exteriora cūcia derelinquūt. Tertio probatur eius charitas ex seruenti nominis xpi p̄dicatōe. qz dicit Chrs. Nos est amantūm vt amorem suū silentio tacere nequeat. Et sic beatus andreas nō potuit obticere preconiu xpi z fidem xpi. sed etiā in cruce predicauit z viginti milia hominū puerit. Quarto pbatur eius charitas ex patienti crucis toleratōe. vñ Origenes. Volūtate patēdo pbauit quod veraciter amauit. Imo nō solum volūtate z libenter. s. etiam letanter mortem sustinuit. quod est pfectoz. de q. augustin⁹. Perfecta est charitas vt quis mori pro xpo sit paratus. Et sic fecit bñs andreas vt p̄t in eius vita.

Sermo iij. Ad idem.
Venite post me. scribi-
 tur Math. iij. **N**ō bñs andreas z alij discipuli a dño iesu q̄ntuplicē sūt vocati. Primo vocauit eos ad sui noticiā. vt habetur Job. j. Venite z videte. Et post hoc redierūt ad ina. Secūdo vocauit eos ad discipulatus grām. vt habetur Math. iij. Venite post me faciam vos fieri piscatores hoim. At illi relictiis rebus secuti sunt eū tanq̄ discipuli magistrū. Tertio vocauit eos ad singularitatis z familiaritatis amicitia. z sic frequēter legimus. Assumpsit ibs petrū iacobum z iohem secrete. vt habet Math. ix. dum suscitauit puellam. z Lu. xviij. z Math. xviij. z Math. xx. cū reuelauit eis secretū eius passionis in mōre quādo trāfiguratus fuit. Quarto vocauit eos ad apostolat⁹ excellentiam. vt habet Math. x. Conuocatis iesus duodecim discipul⁹ misit eos binos z binos. Quinto vocauit eos ad passionis cōcomitantia. Job. xv. Nō sit discipulus sup magistrū. nec seruus maior dño suo. si me p̄secuti sunt z vos me sequētur. z Job. xx. Sicut mihi sit me pater sic ego muto vos. i. ad passionē. Math. x. Ecce ego muto vos sicut oues i medio luporum. Et sic moraliter. Quid em̄ prodesz singulis ānis recitare vocatōem aplozū si nō haberet mortalem edificatōem. **S**ed circō sicut vocauit ibus suos discipulos corporaliter. z sic nos vocat moralit⁹ z spūalit⁹. **S**ecundo vocamur a deo ad sui noticiā. i. cū rōne illūinati p creaturā cognoscimus creatore. z h est p̄ncipiū salutis. qz sine dei noticiā nō est salus. de q. Ber. Si deū ignoras poterit ne fore sal⁹. q. d. nō. **S**bdit. Nō em̄ amare poteris quē ignoras. Cui psonat aug. Inuisa amare possum⁹. incognita vō nūq̄. **S**z hō creatus ē ad

dei cognitōez z dilectōez. vt dicit mgs in. ij. iniarū di. j. Rōnal creatura creata ē vt deū cognosceret. cognoscēdo amaret. amādo possideret. possidendo sua frueret deitate. **N**ō quō amab quē nō cognoscis. idō de ignoratib⁹ dñm dñ. j. Cor. xiiij. Ignorās ignorabis. **H** ē. ignorās deū ignorabis. i. nō acceptabis a dō. vt dicit gre. i. moral. z habet. xxxviij. di. Qui ea q. dei sūt ignorat nescit a dño. z q. ea q. dei sūt sapit a dño sapitū. i. acceptatur. **S**z dices. q̄lis debz esse dei noticiā de necessitate salutis in adultis i hac vita. **R**ndē general⁹ z imp̄ctā scz vt pgnoscas eū creatore. pseruatore. oim bonorū largitorē z remuneratore. qz pfecte nō p̄t de⁹ cognosci i hac vita. vt dicit Ber. Perfecta pgnitōe nulla creatura p̄t deū cognoscere. qz tali pgnitōe de⁹ sibi soli pgnit⁹ est. Et h est qd scribit Mat. xi. Nemo nouit filiū nisi p̄. Glo. s. essentialit. plene. pfecte. z pprehēsiue. Et subdit ibides euāgelista. Nemo nouit p̄em nisi fili⁹. s. pfecte z pprehēsiue. nā lz hoies pgnoscut deū h p̄ fidē. z sancti i patria p manifestā visionem. nō in p̄ visionē apphēsiuā. qz dicit scūs Tho. pre. j. q. xi. ar. viij. Null⁹ intellect⁹ creat⁹ totalit⁹ p̄t deū apphēdere. qz de⁹ infinit⁹ est pgnitio hois finita. mō finiti ad infinitū nulla est p̄portio. **P**rop̄ qd scribit hugo de sacris. li. j. pte iij. c. ij. De⁹ ab initio sic noticiā suā ab hoie tpatit qz sicut nūq̄ tot⁹ poterat pprehēdi sic nūq̄ p̄ius totalit⁹ ignorari. Et fm Ber. Sicut null⁹ pfecte p̄t deū pgnoscere. sic etiā nullus dz esse q. de deo simpliciter vellet ignorare. **C** Pro qd sciēdū triplex est pgnitio dei q. in sacra repl̄ scriptura. s. pgnitio rōnis. deuotōis. gl̄ficatōis. **P**ria ē pgnitio rōnis quā p creaturay intuitōez inuestigam⁹. qz creature nō sūt a seipsis. **P**sal. xcix. Ipe fecit nos. Et si creature placabiles tibi sunt. magis dō tibi placere debet creator. vt h̄t Sap. xiiij. Si q. specie creaturarū delectari sūt sciat q̄nto his dñator eoz speciosior ē. aut si vritē z opa creaturarū mirari sūt itelligat ab illis rē. **A** mgnitudo em̄ speciei z creature poterit eoz creator pgnoscebilit inueniri. Et ap̄lus Ro. j. Inuisibilia dei p ea q. scia sūt intellect⁹ sp̄iciunt. **H**ac pgnitōez de deo antiq̄ pbi habebāt. quē nō deū h cām rerū appellabāt. De hac noticiā dicit Greg. in moral. sup illo vbo Job. xxxvi. Dēs hoies videt eū vniūq̄qz intuebit. pcul. Dis hō eo ip̄e q. rōnal est dz ex rōne diligere deū q. p̄didit eū Et sbdit. pcul intueri. qd nō est sp̄m cernere s. ex sola opm suor amiratoe p̄sare. **S**ecda ē pgnitio deuotōis q. sit p̄ fidē. vñ. j. Cor. xiiij. Nūc pgnosce mus ex pte z p speculū in enigmate. Et illa pgnitio fidelis orit ex p̄dicatōe vbi dei. vt habet. Ro. x. Quō credēt sine p̄dicatōe. nā fides ex auditu. auditus p vbu xpi. nā ex nullo h̄t clari⁹ dei noticiā qz ex sacra scriptura. vt in q̄t scūs Tho. pre. j. q. j. ar. ix. **M**ator cognitio nō habet in hac vita sicut i sacra scriptura. **I**dcirco qui eā legere nesciūt saltē audire diligēter deberēt. iux illud Gre. sup Ezech. Dēs q. viā vite desiderat vba vite audire debet vt deū ex eis pgnoscat. vt impleat i eis illud Jo. x. Ego cognosco oues meas et cognoscut me mee. scz cognitōe deuotōis. Et sūt hi q. ppter deū declinant delectabilia. z aggrediūt difficilia. z cū b seruane

dei madata i vera fide. **H**i pbāt se nouisse deū. de
q. i. **I**o. ii. In h scim⁹ qm pgnoscm⁹ eū si madata
ei⁹ obseruam⁹. Qui vō dicit se nosse deū z mada
ta ei⁹ nō custodit mēdā ē. Tercia pgnitio ē pgnit
tio glificatōis. de q. j. **C**or. xii. Tūc pgnosca sicut
z pgnit⁹ iuz. s. facie ad facie pēplātes. iuxta illd. j.
Io. ii. Videbim⁹ eū sicut ē. Tūc adiplebim⁹ illud
Hiere. xxi. Nō vltra docebit vir primū suū di
cēs pgsce dñm. oēs em pgnoscer⁹ me a mūto eoz
vīqz ad marimū. nā fm **B**er. Mgfm ibi semel vi
disse ē oia didicisse. Prima noticiā notificat deū
qz ē. Scda qz bon⁹ est. Tercia qz glifus ē. Scdo
nos vocat xps ad discipular⁹ grām. Et h fit cū in
spirat nob fortissimū affectū z desiderium discēdi
oia ei⁹ bñplacita. z p virib⁹ faciēdo. z docēnāz ei⁹
z virā nram vīte ei⁹ pformādo inqūū possum⁹. vt
impleat in nob illud **E**zech. j. Silitudo hoīs erat
in eis. In h em sūt hoies ei⁹ discipuli cum mgi
fm discāt docerimā z faciūt fm eā. iuxta illud **I**o.
x. Ques mee vocē meā audīūt z sequūt me. Pro
ponit em nob xpus mgi nū tres lōnes. qz si discē
rem⁹ veri ei⁹ discipuli essem⁹. Pūa lectio ē mā
daroz obseruatio. de q. **I**o. vii. Si vos māseritis
in fīme meo veri discipuli mei eritis. Scda lectio
est tpaia rex abdicatio. **L**u. xii. Nisi qz renūcia
uerit oibus q possidet nō pōt meū eē discipulus.
Potāter dicit renūciauerit. nō reliqrit. qz fm **B**e
dam i glo. sup eodē vbo. Relinqre ē pfectoz q oia
postponūt. h renūciare cōuenit oib⁹ qui ita tpaia
possidet vt mēte ad eterna tēdāt. iuxta illud aug⁹.
Pūa vilesuit cui sol⁹ deus dulcescit. tales oia tpaia
ordināt ad eterna. Tercia lectio ē pūmox di
lectio. vñ **I**ob. xii. In hoc cognoscet oēs q mei
estis discipuli si dilectōem habueritis adinuicē. s.
ordinatā z desicā. q talis ē vt **B**erū. dicit. Sic dili
gant hoies ne amant eoz errorē. Tercio vocat
nos ad sui familiāre amicitia. Nec amicitia cōsi
stit pmo i frequēt visitatōe scz dei ad hoīem. z ho
minis ad deū vt interpolatis tpi⁹ deus hoīem z
hō deū sepe visitet. De dei visitatōe habet **I**ob. x.
Vistat eū diluculo. Sup quo gregori⁹ in psona
dei. Cum hoies visito dura corda emollit. rigida
flecto. aspera mitigo. frigida accēdo. debilla robo
ro. vaga stabillio. nutatia cōfirmo. z dū venio tene
brostatē illustro. Silitur hō debet deū visitare. s.
a strepitu seculariū tumultuū cessare z elongare.
meditando eius mgnalia z contemplādo mirabi
lia z alta quecūqz eius opa. dicēdo illud ps. cxviii
Meditatio cordis mei in cōspectu tuo semp. naz
per hec exercitia visitam⁹ dñm. vt inqt aug⁹. Cū
eterna cogitamus iā in hoc mūdo sumus. qz eū
trāscendim⁹ z deo appropinquamus. Et fm **H**ugo
nem. Quanto magis accrescit mētis ascensus tā
to familiarior erit dei cognitio. Secūdo familia
ris amicitia consistit in secretoz reuelatōne. nam
erebrius se visitātes semp aliquid de secretis suis
mutuo reuelant. Ad ex parte sua pmissit deus.
Esaie. xlv. Dabo tibi thesaurōs absconditos z ar
chana secretoz. vt scias quia ego dñs. Et illa reue
latio fit fm mgnitudine dilectionis. ideo **R**ichar
dus li. iiii. de cōtemplatione. Ex mgnitudine diui
ne dilectōis dependet modus diuine manifesta

tionis. Aliquādo est reuelatio sensualis. vt cū res
corpalis videtur p quaz interius mystica res intel
ligitur. vt moyses vidit rubum ardentē z nō com
burentē. vbi ostendit ei signem diuinitatis vidēdo
rubum hūanitatis. Aliquādo intellectualis. scilicet
imagines mētales intellectualiter videndo et
intelligendo. vt iohānes. Aliquādo sine omī ima
ginatōne spūssancus tangit mētē. Aliquādo est
supintellectualis. z hoc plus fit p dilectōem qz per
intellectum. quia deus plus diligit qz intelligitur
ideo dilectio intrat vbi intellectus foris stat. Et ta
lis reuelatio fit p inspiratōnem diuinam. vt habet
Iob. iiii. Dictū est mibi verbū absconditū. **G**re.
in moral. Absconditū verbum audire est locutio
nem spūssancet corde pcipere. Et subdit **I**ob. iiii.
Quasi furtiue suscepit auris mea venas susurriū
eius. vbi **G**regoriū. Susurriū percipere est subti
litate intime allocutōis occulte cognoscere. nā
fm **G**rego. Vox dñi auditur cū inspiratio mēte
concipit. Similit homo viceversa debet secre
ta sua deo reuelare. z intimas cordis sui affectio
nes euaporādo exalare. vt sic cōtingat voces emi
tere magis ex officio affectus qz intellectus. iuxta
illud **Cant.** ij. Dilectus meus mibi z ego illi. scilicet
cet reuelando secreta per affectiones z desideria.
Quia dicit **G**regori⁹ in moral. Anime vba sunt
desideria. nam si desiderii sermo nō esset prophe
ta nō diceret. Desiderium cordis eoz audiuī au
ris tua. **Ps.** ix. **S**ed diceret. que tūc ē dei
locutio. **R**espōdet **B**ernard⁹ sup **Cant.** Locutio
dei est infusio doni. sed respōsio anie est amiratio
cum gratiarū actione. **S**ed diceret. quid tūc est
susurriū. **R**espōdet qz est intima inspiratio. vt dī
cit **G**regori⁹ in moral. que per os carnis exprimi
nō potest. Et hec ē familiaris amicitia deuote ani
me cum deo. Tercio ista familiaris amicitia cōsi
sistit in fidelitate. z illaz habet deus ad nos. vt ha
betur **Deute.** xxxij. Fidelis deus z absqz vlla inī
quitate. z sic nos fidelem affectionē debemus ha
bere ad eum. vt in omībus dei gloriā z nō nostrā
queramus. vt docet apłus. j. **C**orinth. x. Sine mā
ducatis siue bibitis vel aliqd aliud faciatis omīa
ad dei gloriā facite. Sed heu conquerit salomon
Prouerb. xx. Multi homines misericordes vocan
tur. vtrum aut fidelem quis inueniet. quasi dīce
ret est rarus. Et apłus **P**hil. ij. Omīes que sua sūt
querūt z nō que iesu christi. Quarto vocatit eos
ad apostolar⁹ excellentiā. z sic nos. Et hoc fit cū
deus inspirat nobis desiderii animas querendi.
vt nō solum homo sit sollicitus de salute anie sue
sed etiam alioz. Nam hoc est valde acceptū deo.
vt inquit **G**regori⁹ sup **E**zech. Nullum deo tale
sacrificiū sicut zelus animay. Et hoc considerans
apłus inquit. ij. **C**orinth. xij. Ego aut libentissime
impendā z supimpendar egoīpe pro animab⁹ ve
stris. Et sic xpus vocatit petrum **I**ohan. ultimo
Petre amas me. interrogādo trina vice. Et subiū
xit. pasce oues meas. scz exemplo. pdicatione. cō
seruatione z oīone. Nam dicit **B**ernard⁹. **P**or
tet apostollcū vtrum vbiqz denūciare deū. scz vo
ce z opere. vt etiā fecit sanct⁹ andreas. **Q**uinto
vocatit discipulos ad cōcomitātā passionis. Et

De sancta Barbara

de hac vocatōe scribitur in multis locis. **Primo** Job. xv. Non sit discipulus sup magistrum. nec seruus maior domo suo. si me persecuti sunt et vos persequetur. **Secundo** de eadem vocatōe habetur Iohānis. xx. Sicut me misit pater sic mitto vos in mundum scz ad passionem. **Tertio** de eadem vocatione habetur Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio lupor. Sic hodie deus vocat electos suos ad cōcomitātam passionis. ij. **Christi. iij.** Omnes qui p se volūt vivere in christo iesu persecutionem patiētur. Nam p multas tribulatōnes oportet nos intrare in regnū dei. **Actū. xiiij.** Et sic beatus andreas securus est christum. **Job. xxiij.** vestigia eius secutus est pes meus. vt impleatur in eo illud Sap. xviij. Similis pena seruus cū domino afflictus est. **Vide** de similitudine passiōis in precedenti sermone qui incipit. Relictis rētib? securi sunt eum. scz per ignominia passionis crucis. prout dixit Matth. xvi. Qui vult venire post me abneget semetipm et tollat crucem suam et seqtur me etc.

De sancta Barbara.

Sermo quintus.

Quinq? fatue acceptis lampadibus nō sumpserūt oleum secū. prudentes vero acceperūt oleum in vasis suis cū lampadibus. **Matth. xxv.** In vbiis premissis duo innūtur. **Primo** virginū insipientium negligētia damnosa. ibi. qnq? fatue nō sumpserūt. **Secundo** subiūgitur virginū prudentorū diligentia. ibi. prudentes vero. **De pmo dicit.** In illo tpe. s. feria tertia post palmarū volēs xps ostendere q iudei nō essent intraturi ad nuptias celestes. dixit parabolā istā. **Simile** est regnū. id est presens ecclesia militans decem virginibus. **Greg.** Per illas nō tantū qui seruabant castitatem vgnalem intelligūt. sed omnes fideles in ecclesia sancta dicūt vgnēs propter integritates fidei. **De qua** Athanasius. Quā nisi quisq? integraz inuolaramq? seruauerit absq? dubio in eternū peribit. **Et sic** mulieres dicūt hic vgnēs. **De qbus** apostolus. ij. **Cor. xj.** Respondi vos vni viro vgnēz castam exhibere xpo. id est integritatem fidei. **Et figurantur** p numerū denarium ppter decem precepta ad que obligamur. **Matth. xix.** Si vis ad vitam ingredi serua mandata. **Et dicūtur** vgnēs propter cōtinentiam ab illicitis actibus. **Et ponitur** hic duplex quīnarius ppter duplicem sexum. scz ppter viros et mulieres. que accipietes lampades suas. **Christ. super Mattheū.** id est. fidem. que illuminat animā sicut lampas domum. **Ideo** christus vocauit fidem lumen. **Iohan. xij.** **Adhuc** modicū lumen in vobis est. **Glosa lyre.** id est parua et modica fides. **Exierūt** obutam spōso et sponse. **Chrysostom.** id est pparauerūt se ad obediēdum xpo et ecclesie. quia ex quo accepim? fidem cōcorditer debemus cōcordare cum voluntate christi et ecclesie. **Subdit.** quinq? autem erāt fatue et qnq? prudentes. **Origenes.** Qui recte credūt et iuste viuūt dicūtur prudentes. qui aut pntentur fidem et nō agūt opera ad salutē dicūtur fatue. **Gregorius.** Quid pdest q fide deo iūgmur et

morib? disiūgmur. quasi di. nihil. **Iacobi. ij.** Fides sine operib? mortua est. qsi diceret fatuitas. **Nota** mltiplices sunt fatui christiani qui cōprehendūt et intelligūt per quinq? virgines fatuas vt dicit Origenes. quia sensuū deliciorū vicijs se dederūt. **Primi** fatui sunt qui fidem habent et male agūt. **Vnde** Proverb. xiiij. Qui cogitat mala facere stultus vocabitur. **Et si** ille qui cogitat multo magis ille qui operatur. **Tales** sūt fm Augustinū qui lampades habent et nō olenz id est fidem et non opera. **Gregorius.** Sicut lampas sine oleo feter et non lucet. sic fides sine operibus bonis. **Propter** quod dicit saluator Matth. v. Sic luceat lux vestra coram hominib? vt videant opa vestra bona et glorificēt patrem vestrum qui in celis est. **Nam** fides sine operibus est fides demonum. **De quo** Iacobi. ij. Demones credūt et contremiscūt. **Et** subdit ibidem. Sicut corpus sine spiritu mortuum est. sic fides sine operibus. **Ideo** collaudat Isidorus fidem formatāz dicēs. Beatus est qui recte credit. et credēdo bene vivit. **Secūdi** fatui xpiani sunt qui postq? male agūt per sapientes corrigi nolūt. **Vnde** Proverb. xviij. Non recipit stultus verba prudentie. **Katio** ponitur Eccles. xij. Verba sapientū sunt quasi stimuli per quos corripitur vesania. **Et** quia quā talia verba correctionis nō recipit est signūz fatuitatis. **De quo** Proverb. xij. Qui odit correctiones insipientis est. **Et** quid amplius. Odit corripientem et nō amat. **Vnde** Proverb. xv. Nō amat pestilēs eum qui se corripit. et habet disciplināz tanq? pro ludibrio. **De quo** Proverb. xv. Stultus deridet doctrinam patris sui. **Sz** ecōtra Proverb. xv. dicitur Cor sapiens querit doctrinam quā fatuus spnit. **eo** q scribitur Eccles. xxi. Cor fatui quasi vas cōstrctum. et omnē sapiētiam nō tenebit. **Naz** sicut cribrum tenet fursura et nō farinam. sic tales stulti tenent inutilia et nō proficua. **Tercij** fatui christiani sunt qui aliorū vitam respiciūt et excessus. et se per aliorū maliciā excusare volūt. **Hec** est fatuitas de qua Eccles. xxi. Pes fatui facilis in domū proximi. nam fatui currūt hinc inde. et sic tales ad vitam alienam habent aduertentiā. **Quid** tibi de vita aliena. cū scribitur Gal. vi. Vnusq?q? onū suū portabit. nam nō portabit pater iniquitatem filij. nec ecōverso Ezech. xvij. sed ania que peccauerit ipa morietur. **Ideo** apłus Roma. xiiij. Tu quis es qui iudicas alienū seruū. si stat domio suo stat. si cadit dño suo cadit. **Ideo** Seneca. Proprium est stulticie alienam vitam cernere suamq? obliuisci. **Tales** em sunt stultiores asinis. **Naz** si alius asinus videt alium cadētem ipse circūit. **Ipe** autem fatui p eandem viam sequūtur dicentes. iste fecit hoc similiter et ille. cur nō ego. **Hieronymus.** Multitudo socioz non finit impunitū crimen. **Ideo** Exod. xxi ij. Non sequeris turbam ad faciendū mala. **Dicit** namq? gregorius. Non minus ardet qui cum multis ardet. **Videmus** em de quanto plura ligna de tanto maior flāma. **Idcirco** homo sapiēs attendat ad inertiam et consideret seipm. **Hugo.** Multe scientie hominū sed nulla melior q qua hō seipm cognoscit. **Ideo** etc